

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Turo Kilpeläinen, Hannele Keränen, Leena Pöntynen, Paavo Sormunen, Karl Holm & Laura Partanen. Tampereen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Teemu Jokinen, Piia Tienhaara & Anu Vainonen.**

Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **5:2022**

Kieli **Suomi**

ISBN **ISBN 978-952-206-724-1 pdf**

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- Korkeakoulun itsearviointi

Yhteiskunnallista vuorovaikutusta tavoitteellisesti

TAMKissa vaikuttavuus on toiminnan lähtökohtana. TAMKin 2030 strategian painopisteet on valittu kaikkia aloja ja toimintaa läpileikkaaviksi työelämään ja sen kehittämiseen vaikuttamisen pohjalta. Lisäksi yksi strategian päätavoite on tuottaa vaikuttavuutta yhdessä Tampereen yliopiston kanssa. Laatu järjestelmän ytimessä on uusi osaaminen ja uudistuminen, joka syntyy koulutuksen, TKI-toiminnan ja työelämäyhteyden kautta.

Työelämän osaamistarpeista lähtevä koulutuksen ja TKI-toiminnan kehittäminen nivotaan strategiaan ja konkretisoidaan vuosisuunnittelun tavoiteasetannan ja seurannan kautta. Tulostuntumien säännöllinen seuranta sekä vuosittainen tulosanalyysi tuottavat tiedon onnistumisista mutta myös kehittämisen kohteista.

Systemaattinen työelämäyhteistyö

Osaamis- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen ja TAMKin perustoiminnan kyky vastata niihin on osa neuvottelukuntien tehtäviä. Neuvottelukuntien asiantuntemusta hyödynnettiin esimerkiksi strategiaprosessin aikana toimintaympäristöanalyysin ja toiminnan suuntaamisen tukena. Alueen toimijoiden, kuten Pirkanmaan liiton ja ELY-keskuksen kanssa käytävä vuoropuhelu on jatkuvaa ja tuottaa tietoa siitä, miten toiminnassa onnistutaan ja mihin sitä tulisi kohdentaa. Tampereen

kauppakamari -yhteistyöstä esimerkkinä on valiokuntatyö ja Bazaar-alustan kehittäminen.

Kumppanuustoiminnan malli tuo systemaattisuutta kumppanuuksien johtamiseen ja kehittämiseen. Tähän liittyen organisaatiota uudistettiin elokuussa 2021 keskittämällä kumppanuuksien koordinoitavuutta. Myös sidosryhmien palautekäytäntöjä on uudistettu ja kehitetään edelleen entistä kokonaisvaltaisemman näkemyksen saamiseksi. Kevään 2021 sidosryhmäkartoituksen ja -tutkimuksen avulla koottiin tietoa kumppanuuksista ja kehittämisajatuksia johtamisen tueksi.

Toimintaympäristön muutoksia analysoidaan ennakoituyhteistyötä hyödyntämällä, esimerkiksi maakunnallisesti ja valtakunnallisen AMK-rahoituksen Osviitta-työkalun avulla. Futures Platform -työkalun tietoa hyödynnetään kumppaneiden, kuten maakuntakorkeakoulukumppanit ja Tampere-talo, kanssa tehtävässä yhteistyössä. Ennakointi on osana opetussuunnitelmatyötä, ja TAMKin henkilöstöä osallistuu esim. OPH:n osaamisen ennakointifoorumin ryhmien toimintaan. TAMKin oman toiminnan kehittämiseen liittyvää ennakointiosaamista on tarve tietyiltä osin vahvistaa, ja siihen kohdennetaan voimavaroja.

Vaikuttavuutta on vahvistettu myös kumppanuussopimusten kautta strukturoidulla yhteistyöllä. Kumppanuussopimuksista tuoreimpia ovat TAMKin sopimus Tampereen Messujen kanssa ja Tampereen korkeakoulu-yhteisön sopimukset Tampereen kaupungin ja Ylen kanssa. Kumppanuuksien teemoja ja painotuksia on työstetty laajasti osallistavilla työpajoilla, ja toimintaa arvioidaan sopimuksissa kuvatuilla malleilla.

Yksi keino lisätä alueellista vaikuttavuutta on maakuntakorkeakoulu-yhteistyö, jossa tavoitteena on Pirkanmaan pohjois- ja luoteisosien elinvoimaisuuden kehittäminen osaamisen tuottamisen ja kehittämissyhteistyön keinoin. Sopimuskumppaneiden kanssa arvioidaan yhteistyön tuloksia kahdesti vuodessa sekä säännöllisellä raportoinnilla.

Ulkoisen toimintaympäristön muutoksia ennakoidaan ja seurataan suunnaten resursseja ja toimintaa tarvittaviin muutoksiin. Kyky vastata muutoksiin korostui vuoden 2020 pandemiatilanteessa: opintojen, harjoittelun, opinnäytetöiden, yritys-yhteistyön ja taiteellisen toiminnan tueksi kehitettiin digitalisaatiota hyödyntävää toimintaa kulloinkin voimassa olevat turvallisuusmääräykset huomioiden. Esimerkiksi virtuaalisten tapahtumien toteuttamiseen ja tuottamiseen kehitettiin Liiketoiminta ja media -yksikössä opiskelijoita osallistava toimintamalli.

Yhteistyö yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa ja vaikuttavuudessa

TAMKin strategisen kumppanin, Hanze University of Applied Sciences kanssa toteutettiin 2020–2021 vertaisoppimisen kokonaisuus, jonka osana Hanzen asiantuntijat sovelsivat sisäisen auditointinsa mallia yhdessä tamkilaisten kanssa TAMKin Circular & Bioeconomy Actions (CBA) - tutkimusryhmän ja sen hanketoiminnan arviointiin (ks. arviointialue 5 ja [TAMKjournal](#)). Auditoinnin havaintojen ja palautteiden avulla saatiin kehittämisajatuksia TAMKin sisäisen auditointimallin rakentamisen pohjaksi.

Tampereen korkeakoulu yhteisössä yhteistyö yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden osalta näkyy koulutuksessa ja TKI-toiminnassa, kansainvälisten opiskelijoiden integroinnissa, Tampere Alumni -toiminnassa sekä eurooppalaisissa TKI-verkostoissa toimimisessa. Tutkimus- ja kehitysinfrastruktuurien yhteiskehittäminen työelämän kanssa, Tampereen kaupungin kanssa tehtävä kumppanuustoiminta, yhteisen hiilineutraaliustavoitteen mukainen ja kestävä kehitystä edistävä toiminta kuvaavat yhteistyön kohdentumista. Korkeakoulu yhteisön yhteistyötä seurataan yhteisissä johdon tapaamisissa.

Vahvuudet

Työelämäyhteistyön monimuotoisuuden kautta osaamistarpeiden yhteinen tunnistaminen

Vaikuttavuus toiminnan lähtökohtana ja strategisena tavoitteena

Aktiivisuus alueellisessa ja valtakunnallisessa kehittämistoiminnassa

Kehittämiskohteet

Kumppanuuksien systematiikan kehittäminen tukemaan strategian toimeenpanoa

Vaikuttavuustavoitteiden konkretisoiminen ja indikaattorien kehittäminen osana mittariston kehitystyötä

Ennakointityön systematiikan vahvistaminen

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- Auditointiryhmän arvio

Vaikuttavuus osana korkeakoulu yhteisöä

TAMKissa vaikuttavuus on nostettu toiminnan kehittämisen keskeiseksi kriteeriksi. Laatukäsikirjan mukaan vaikuttavuus näkyy työelämän uudistumisena ja alueen kehittymisenä, kuten uutena osaamisena, toimintamalleina ja teknologisina innovaatioina. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja toiminnan vaikuttavuuden tavoitteet on integroitu osaksi TAMKin ja Tampereen korkeakoulu yhteisön tutkimuksen ja koulutuksen strategioita. Strategioiden tavoitteena on saada aikaan vaikuttavuutta yhdessä siten, että TAMK vahvistaa kilpailukykyään osana tamperelaista korkeakoulu yhteisöä. Vaikuttavuuden viitekehystä on TAMKissa kehitetty tukemaan toimintaympäristön muutosten ennakoitua sekä toiminnan ja siihen tarvittavien resurssien kohdentamista.

Toiminnan suuntaaminen ja tarvittavien resurssien kohdentaminen on integroitu osaksi vuosisuunnittelua, jonka tarkoituksena on tukea vaikuttavuutta edistävän toiminnan johtamista koko organisaatiossa. Vaikuttavuuden viitekehykseen, johon kuuluu korkeakouluyhteisössä mm. Tampere Alumnitoiminta, kv-opiskelijoiden integrointi, Tampereen kaupungin kanssa tehtävä kumppanuustoiminta tai TKI-verkostoissa toimiminen, on kytketty erilaisia mittareita ja seurantamenetelmiä. Tarkoituksena on pystyä analysoimaan toimintaympäristöä sekä arvioida yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta muun muassa sidosryhmäpalautteiden, vaikuttavuuskyselyn, uraseurannan ja julkaisutoiminnan avulla. Keskeisimmät tulos-, seuranta- ja palautetiedot ovat saatavissa Valvomo-portaalista ja Tampereen korkeakouluyhteisön yhteisestä TUNlreports-raportointipalvelusta. Tiedontuotantoa tukevat Power BI -työkalut ja raportointipalvelut. Ennakoinnissa hyödynnetään neuvottelukuntien ja kumppanuuksien kautta saadun tiedon lisäksi muun muassa Osviitta- ja Futures Platform -työkaluja.

Työelämän tarpeiden ennakointi osana toiminnan kehittämistä

Auditointihaastatteluiden perusteella TAMKin tiedontuotanto kattaa vain osittain työelämän ja sen osaajatarpeiden ennakoititiedon, joka olisi auditointiryhmän mielestä tärkeä osa strategian mukaisen toiminnan kehittämisen valintaperusteita. Laatujärjestelmän suuntaaminen työelämän tarpeiden ennakointiin TAMKin strategisen kehittymisen rinnalla tukisi toiminnan vaikuttavuutta. Vastaavaa palautetta TAMK sai toisella auditointikierröksellä ja mainitsee asian kehittämiskohteekseen myös itsearviointiraportissaan.

Auditointiaineiston ja -vierailun perusteella TAMK johtaa ja kehittää yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta edistävää toimintaa aktiivisesti, esimerkiksi TKI-toiminta korkeakouluyhteisössä on integroitu osaksi TAMKin strategian kriittisiä menestystekijöitä. Kehittämistyö levittäytyy organisaation eri tasoille erilaisina toimintoina, mikä näyttäisi johtavan resurssien hajaantumiseen. Auditointiryhmä suosittelee, että TAMK priorisoi vaikuttavuuteen liittyviä toimintoja ja niihin kytkeytyvää tiedolla johtamista. Tämä tekisi yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen johtamisesta nykyistä helpommin hallittavaa ja vähemmän kuormittavaa.

Auditointiryhmä kannustaa TAMKia konkretisoimaan vaikuttavuudelle asetettuja tavoitteita osana yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja vaikuttavuuden kehittämistyötä, joka edesauttaisi toiminnan suuntaamista nykyistä selkeämmin. Tällä hetkellä vaikuttavuudelle asetetut tavoitteet on ilmaistu implisiittisesti osana eri strategioita, vaikka niitä konkretisoidaan vuosisuunnittelun yhteydessä osana kriittisille menestystekijöille asetettuja TASO-tavoitteita.

Työelämäkorkeakoulu on TAMKin profiili. Kumppanuuksia on suuri määrä jo neuvottelukuntatyön kautta. Tätä TAMKin profiilia tukee yli 600 eri kumppanin kanssa tehtävä yhteistyö. Taustamateriaaleissa mainitaan kumppanuusmalli useampaan kertaan, mutta se ei löydy TAMKin verkkosivuilta. Auditointiaineiston perusteella kumppanuusmallia vasta kehitetään. Erityisesti jatkuvan oppimisen tarjonnan näkökulmasta olisi omaa kumppanuustoimintaa ja sen näkyvyyttä ulospäin hyvä tarkastella myös asiakasnäkökulmasta.

TAMKin strategista työelämäkorkeakoulu-tavoitetta tukee yhteistyö eri sidosryhmien kanssa. Pirkanmaan liiton, ELY-keskuksen ja Tampereen kauppakamarin kanssa käytävä vuoropuhelu on aktiivista ja tukee osaltaan TAMKin toiminnan suuntaamista. Myös maakuntakorkeakoulu-yhteistyön nähdään lisäävän alueellista vaikuttavuutta. TAMK on myös tavoitteellistanut neuvottelukuntien kanssa tehtävää paikallista ja alueellista yhteistyötä ja aloittanut kumppanuustoiminnan mallin kehittämisen vahvistaakseen sidosryhmäyhteistyön johtamista.

Toimiva alueellinen yhteistyö

Aktiivinen neuvottelukuntatoiminta yhdistettynä maakuntakorkeakoulu-yhteistyöhön tukee ensisijaisesti alueellista yhteistyötä. Neuvottelukunnista nousevien aloitteiden yhteys pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä palvelemaan TKI-toimintaan ja jatkuvan oppimisen tarjontaan vaikuttaa jäävän auditointiaineiston ja -haastattelujen perusteella kapeaksi. Auditointiryhmä haastaakin TAMKia pohtimaan, tuottavatko sen vakiintuneet sidosryhmäyhteistyön muodot riittävää ennakkointitietoa TAMKin kärkiosaamisten ja kansainvälistymisen kehittämisen tueksi. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan TAMK voisi hyödyntää vielä vahvemmin sen monipuolista ja aktiivista toimintaa erilaisissa verkostoissa syventääkseen näkemystään toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista ja laajentaakseen muutosten analysointia alueelta kansainväliselle tasolle.